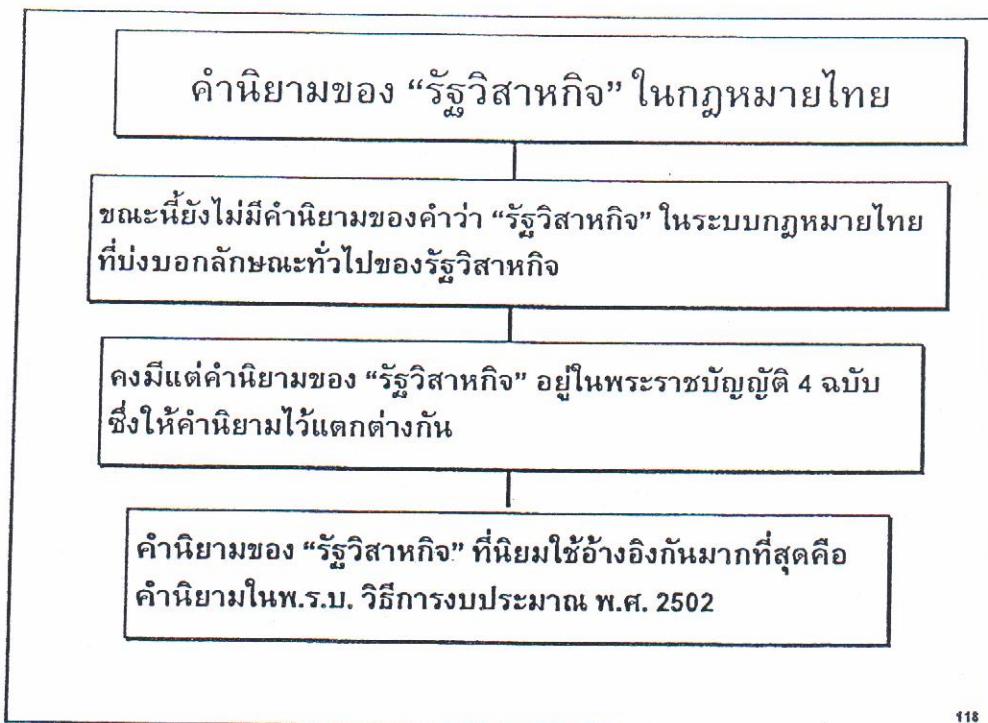

117

118

**บทนิยาม “รัฐวิสาหกิจ”
ตาม พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502**

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

- (ก) องค์กรของรัฐบาลหรือหน่วยงานที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

119

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

- (ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

120

การแบ่งประเภทของรัฐวิสาหกิจ

การแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง

การแบ่งประเภทตามที่มาทางกฎหมาย

121

การแบ่งประเภทของรัฐวิสาหกิจตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง

รัฐวิสาหกิจประเภทที่
ทำรายได้ให้แก่รัฐ

เช่น สำนักงานสลากริบแบง

รัฐวิสาหกิจประเภทที่เป็น
สาธารณะปีกคและสาธารณะปีการ

เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
 การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

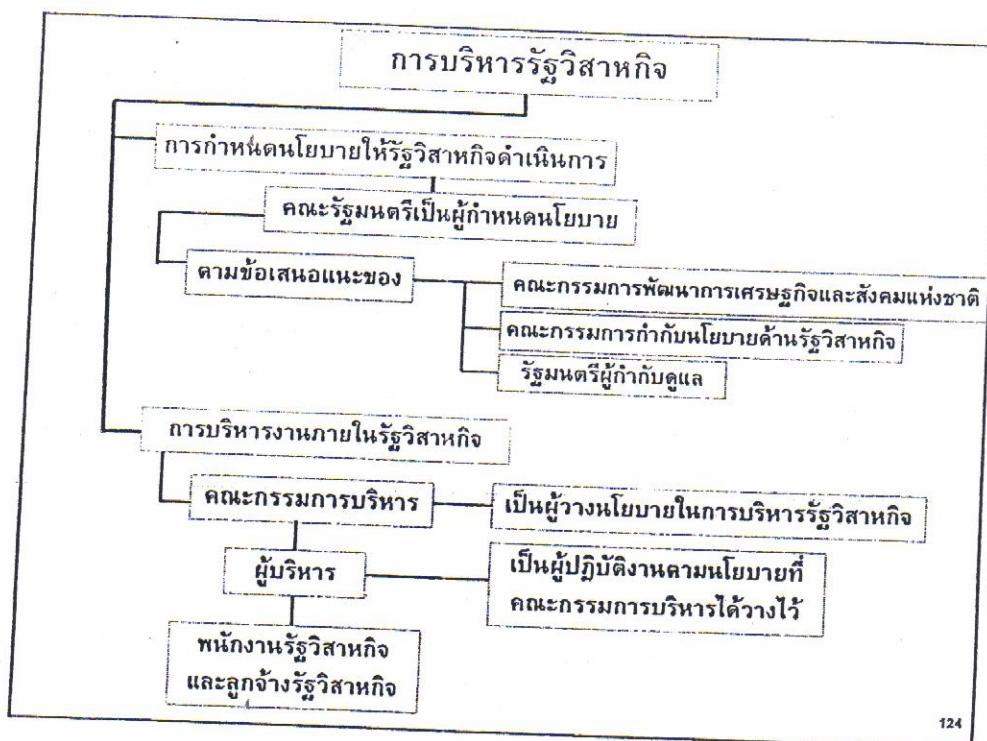
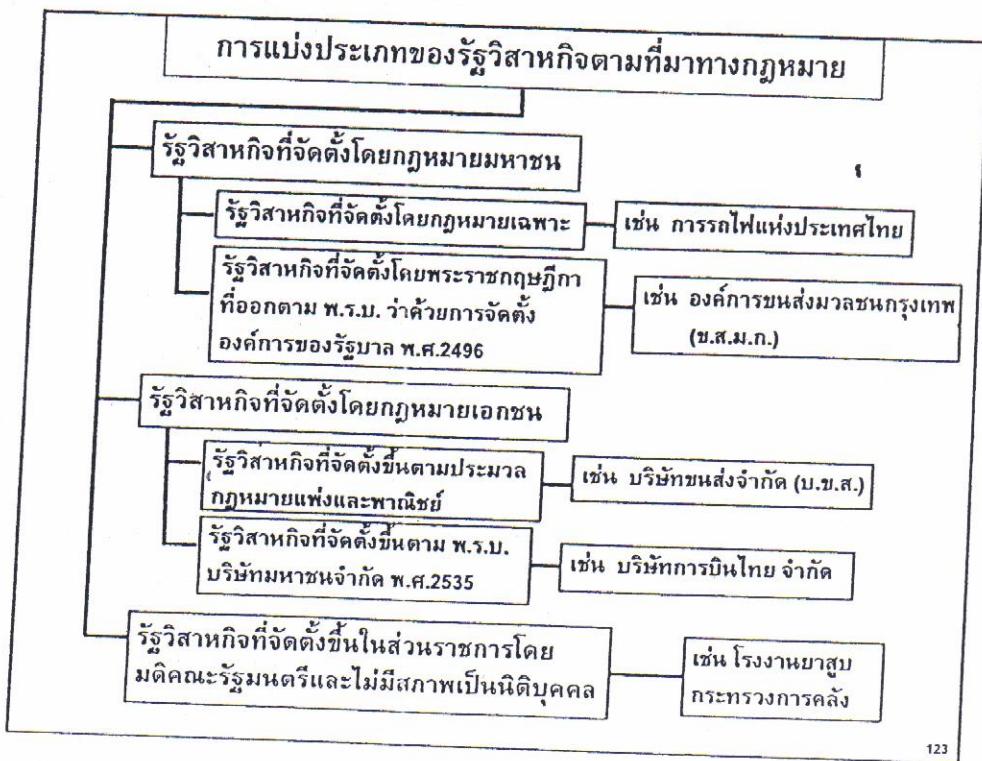
รัฐวิสาหกิจประเภทที่ตั้งขึ้นเพื่อ
ดำเนินการตามนโยบายพิเศษของรัฐ

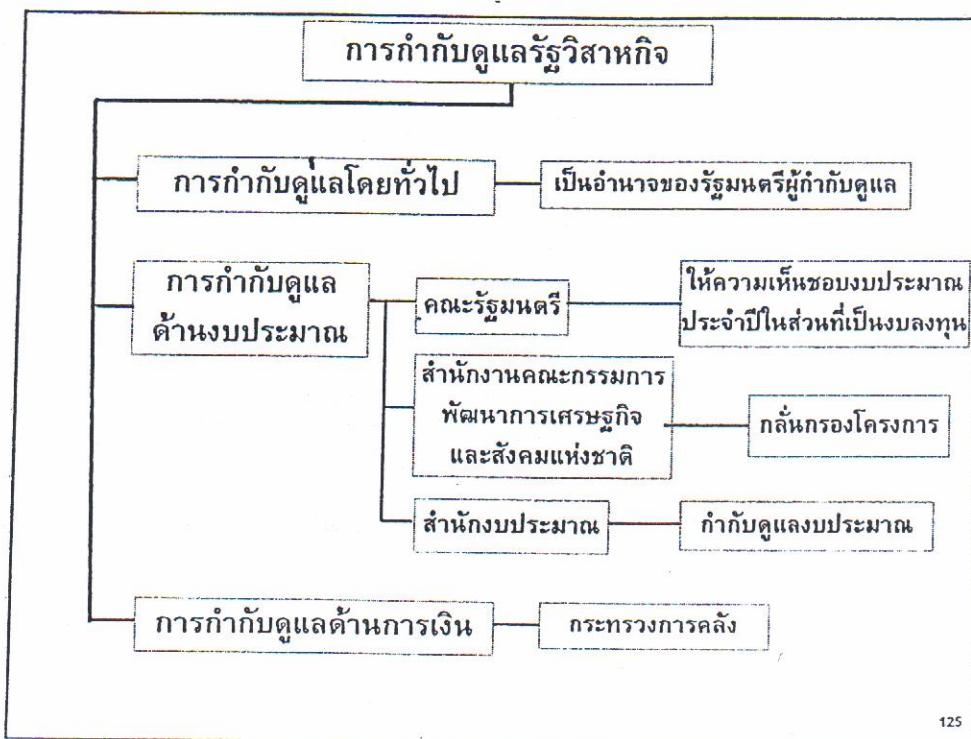
เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์
 องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เดิม
 เพื่อความมั่นคงของประเทศไทย

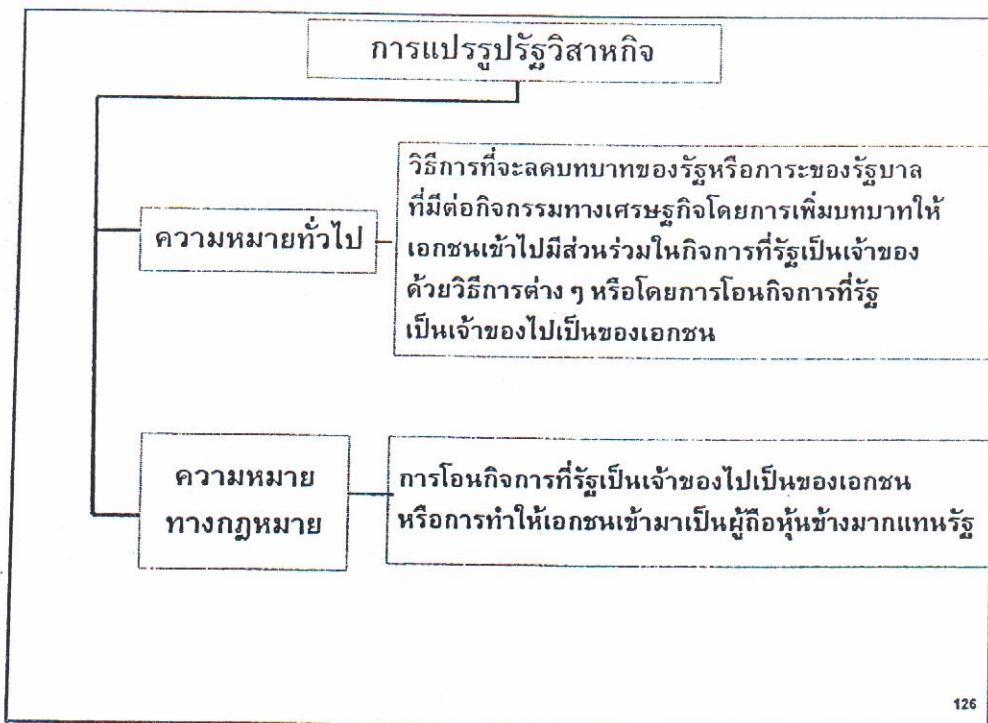
เช่น องค์การแบดเตอรี่

122

125

126

การเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในรัฐวิสาหกิจ
ที่มิใช่การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในความหมายทางกฎหมาย

การทำสัญญาจ้างเอกชนให้บริหารงาน

การทำสัญญาให้เอกชนเข้าดำเนินการ

การให้สัมปทานแก่ภาคเอกชน

การกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

การร่วมลงทุนกับภาคเอกชน

การให้ภาคเอกชนลงทุนดำเนินการโดยรัฐรับซื้อผลผลิต

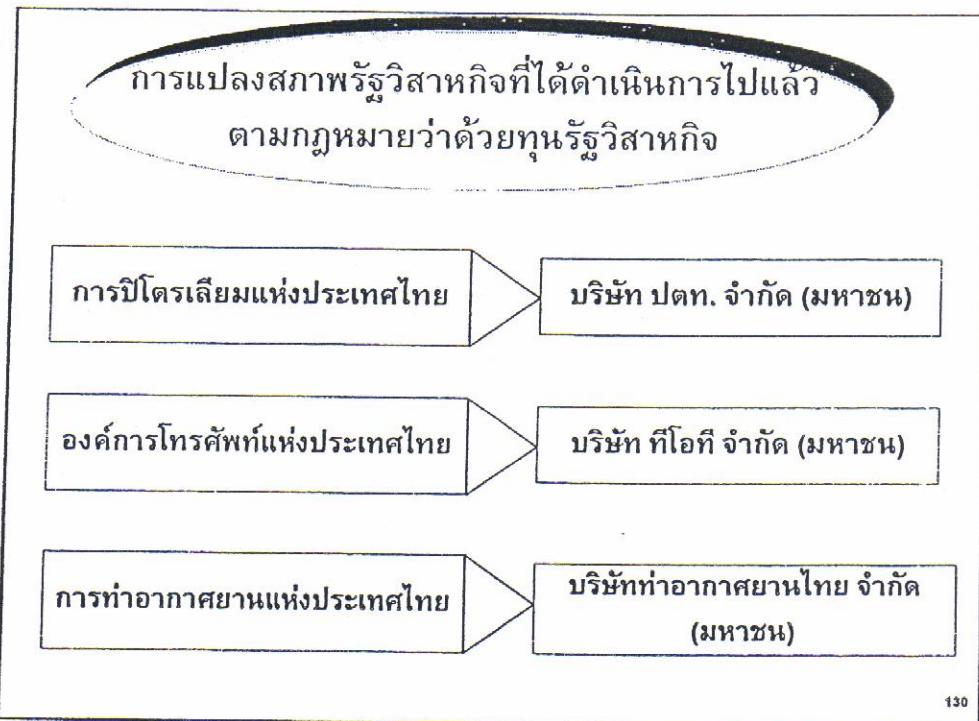
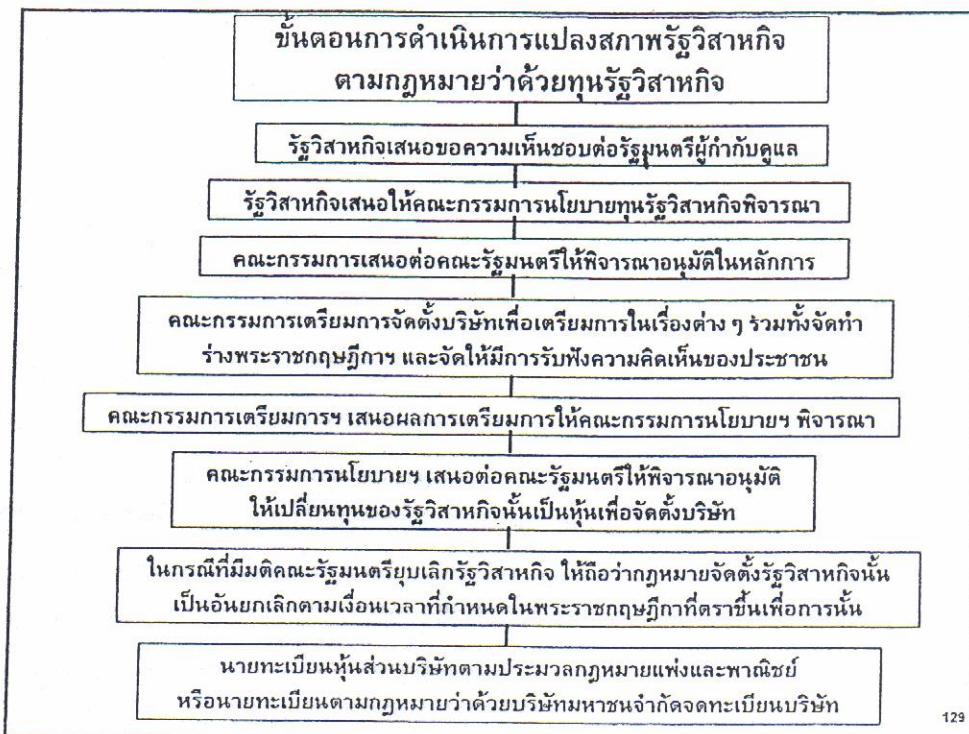
127

กฎหมายที่เป็นเครื่องมือในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ :

พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542

กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อแปลง “ทุน” ของรัฐวิสาหกิจประเภทองค์การของรัฐบาลและหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของให้เป็น “ทุนเรือนหุ้น” ของรัฐวิสาหกิจในรูปแบบบริษัท เพื่อเป็นเครื่องมือของรัฐในการเปลี่ยนสถานะรัฐวิสาหกิจที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นให้เป็นรูปแบบบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนةจำกัด แต่ยังคงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ โดยมีการเปลี่ยนทุนจากรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นทุนของบริษัทที่รัฐถือหุ้นทั้งหมด และยังคงให้มีอำนาจเช่นเดิม รวมทั้งให้พนักงานมีฐานะเป็นชื่นเดียวกันที่เคยเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเดิม เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินกิจการ และเพื่อสร้างโอกาสในการระดมทุนไปใช้ในการขยายงานของรัฐวิสาหกิจเมื่อมีความจำเป็น โดยไม่จำเป็นต้องไปแก้กฎหมายเป็นรายแห่งและเป็นพื้นฐานเนื่องต้นที่จะทำให้การแปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบกระทำได้โดยสะดวก โดยกระจายหุ้นที่รัฐถือไว้ให้แก่ภาคเอกชนเพื่อที่ภาคเอกชนจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและการบริหารจัดการในกิจการที่รัฐวิสาหกิจเดิมดำเนินการอยู่ได้ต่อไปในอนาคต

128

การแปลงสภาพธุรกิจที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ (ต่อ)

การสือสารแห่งประเทศไทย

บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด
(มหาชน)

บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด

องค์การสื่อสารมวลชนแห่ง
ประเทศไทย

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย

บริษัท กฟผ.จำกัด (มหาชน)

131

ในกรณีของบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน)

ต่อมามีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด
ซึ่งได้พิพากษาเพิกถอนพระราชบัญญัติกำหนด
เงื่อนเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2548 โดยให้การเพิกถอน
มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว

อันมีผลทำให้บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน)
กลับไปเป็นการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ตามเดิม

132